

Keuzedeel mbo

Introductie conserveren en restaureren van erfgoedobjecten

Code

K1439

Ontwikkeld door: Art Restorers Association (ARA) Nederland, Restauratoren Nederland (RN), Hout- en meubileringscollege, SBB
Penvoerder: Sectorkamer techniek en gebouwde omgeving

1. Algemene informatie

D1: Introductie conserveren en restaureren van erfgoedobjecten

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Ontwikkeld voor kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Relevantie van het keuzedeel

Dit keuzedeel heeft als doel meubelmakers een goede start te bieden in een carrière als restaurerend meubelmaker met affiniteit voor cultureel erfgoed. De restauratiesector heeft een tekort aan goed opgeleide professionals die in staat zijn om met zorg en expertise historische meubelstukken te herstellen. Met dit keuzedeel wordt de doorstroom naar een gespecialiseerde opleiding of functie bij een conservering- of restauratiebedrijf, historische instelling of museum gemakkelijker. Dit draagt niet alleen bij aan het behoud van cultureel erfgoed, maar versterkt ook de meubelrestauratiesector als een gespecialiseerde en hoogwaardige branche.

Beschrijving van het keuzedeel

Met dit keuzedeel leert de beginnend beroepsbeoefenaar met een achtergrond in meubelmaken, de beroepsketen van meubelconservering- en restauratie kennen. De beginnend beroepsbeoefenaar doet vaardigheden op op het gebied van constructief en esthetisch conserveren, restaureren en reconstrueren van meubels en andere houten interieurobjecten zoals betimmeringen, parket en beelden. Tevens leert de beginnend beroepsbeoefenaar omgaan met objecten die tot het erfgoed behoren waarbij de originaliteit zo veel mogelijk behouden blijft.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verdiepend

Verbredend

2. Uitwerking

D1-K1: Conserveert, reconstrueert of restaureert een erfgoedobject

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar opereert binnen een keten van experts op het gebied van restauratie en conservering en voert de werkzaamheden uit aan de hand van een gestructureerde (deel)opdracht. Het komt regelmatig voor dat de beginnend beroepsbeoefenaar geconfronteerd wordt met nieuwe en soms zelfs onbekende objecten, materialen en/of bewerkingen. De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt over brede kennis en vaardigheden op het gebied van restauratie en conservering. Complicerende factor is het grote afbreukrisico bij het werken met meubels of interieuronderdelen die tot materieel erfgoed behoren. De objecten kunnen zeer waardevol zijn, zowel financieel als cultureel-historisch.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende taak en werkt in opdracht van een leidinggevende, dit is meestal een expert zoals een meubelrestaurator, conservator of restauratiespecialist. De leidinggevende bepaalt het doel en de kaders van de werkzaamheden. De beginnend beroepsbeoefenaar past zelfstandig de afgebakende conserverings-, reconstructie en/of restauratiewerkzaamheden uit en stemt daarbij herhaaldelijk af met de leidinggevende. De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor de productiviteit en kwaliteit van het eigen werk. Bij twijfel of wanneer die complicaties signaleert, die diens mogelijkheden of bevoegdheden te boven gaan, waarschuwt die zijn leidinggevende.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van kenmerken van materieel erfgoed
- heeft kennis van richtlijnen voor ethiek in het behoud van materieel erfgoed
- heeft brede kennis van de conserverings- en restauratiebranche
- heeft brede kennis van verouderingsprocessen en degradatie van meubels en houten erfgoedobjecten
- heeft kennis van de 10 schaderisico's of factoren van degradatie
- heeft brede kennis van behoudkunde en preventieve conservering bij hout en meubels
- heeft brede kennis van verschillende materialen en vaardigheden uit het heden en verleden voor het vervaardigen van meubels en houten objecten
- heeft brede kennis van materialen en specialistische vaardigheden die in het heden en verleden toegepast zijn bij het restaureren en reconstrueren van meubels en houten erfgoedobjecten
- heeft brede kennis van technieken die toegepast worden bij het restaureren en conserveren van meubels en houten erfgoedobjecten
- kan historische restauratietechnieken toepassen, zoals politoeren, afwerkingen met harde en slappe was, verbindingen herstellen, fineer inzetten, fineer aanhelen, onderdelen op kleur brengen, vullen en retoucheren
- kan gereedschappen voor het restaureren van houten objecten toepassen, zoals de lintzaag, een profielschraper, spatels, strijkbout, föhn en figuurzaag
- kan de conditie van een object op basis van observaties herkennen en in verband brengen met de 10 factoren van degradatie
- kan uitgevoerde bewerkingen, gebruikte materialen en methodes vastleggen in een rapportage
- kan samenwerken en overleggen met collega's en leidinggevendenden bij het restaureren van meubels en houten erfgoedobjecten
- kan handelingsvoorstellen doen binnen de conservering, restauratie- of reconstructieopdracht.

D1-K1-W1: Bereidt de behandeling van een erfgoedobject voor

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar ontvangt de werkopdracht van de leidinggevende. De beginnend beroepsbeoefenaar bekijkt het object en beschrijft de technische conditie vanuit materiaal, methode en technisch perspectief in een conditierapport. Daarbij herkent die de gevolgen van factoren van degradatie. De beginnend beroepsbeoefenaar vergelijkt de bevindingen met de ontvangen werkopdracht en bespreekt de conditie en de specificaties uit de werkopdracht met de leidinggevende. Binnen de werkopdracht en gestelde kaders maakt die vervolgens een plan voor de uitvoering van de behandeling. De beginnend beroepsbeoefenaar doet voorstellen aan de leidinggevende m.b.t. te gebruiken materialen, middelen en werkwijzen. De beginnend beroepsbeoefenaar selecteert na akkoord van de leidinggevende de materialen en middelen en maakt die klaar voor verwerking.

D1-K1-W1: Bereidt de behandeling van een erfgoedobject voor

Resultaat

De conditie van het object voor behandeling is vastgelegd in een conditierapportage. Het plan is goedgekeurd door de leidinggevende. De benodigde materialen en middelen zijn geselecteerd en gereed voor de uitvoering van de opdracht.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- stemt proactief af met de leidinggevende over het plan en eventuele afwijkingen ten opzichte van de werkopdracht;
- onderzoekt het object nauwkeurig (materiaal)technisch en op degradatie;
- rapporteert de observaties gestructureerd en volledig;
- houdt bij de keuze van de materialen en middelen rekening met de mogelijkheden en beperkingen ervan;
- gaat zorgvuldig en respectvol om met het object.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Analyseren

D1-K1-W2: Voert conserverings-, reconstructie of restauratiewerkzaamheden uit

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar voert eenvoudige restauratie-, reconstructie- en/of conserveringstechnieken uit aan het erfgoedobject. Daarbij werkt die volgens vooropgesteld plan. De beginnend beroepsbeoefenaar signaleert complicaties zoals extra gebreken tijdens de werkzaamheden. De beginnend beroepsbeoefenaar meldt bevindingen en complicaties bij de leidinggevende en overlegt eventueel over de gevolgen, alvorens (na toestemming) verder te gaan met de restauratie. De beginnend beroepsbeoefenaar controleert of het werk voldoet aan de gestelde eisen en rondt de werkzaamheden af. De beginnend beroepsbeoefenaar registreert de uitgevoerde handelingen, gebruikte technieken en materialen en de eventuele complicaties. De beginnend beroepsbeoefenaar zorgt er voor dat het object veilig wordt opgeslagen in diens afwezigheid.

Resultaat

De restauratie-, reconstructie of conserveringswerkzaamheden aan het erfgoedobject zijn volgens (aangepast) plan uitgevoerd. De uitgevoerde handelingen, gebruikte technieken en materialen zijn gedocumenteerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- voert de handvaardigheden en technieken vakkundig en accuraat uit;
- richt zich tot op detailniveau op het leveren van werk van hoge kwaliteit;
- gebruikt machines en gereedschappen doeltreffend en efficiënt;
- registreert nauwkeurig uitgevoerde handelingen, gebruikte technieken en materialen en eventuele complicaties;
- gaat zorgvuldig en respectvol om met het object;
- stemt proactief af met de leidinggevende en eventueel andere experts.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Kwaliteit leveren